

Aan : College van B&W gemeente Heusden

Betreft : Advies n.a.v. de voorstellen voor Inkoopstrategie Jeugdhulp Midden-Brabant 2022

Datum : 18 april 2021

Advies n.a.v.:

- **de voorstellen voor Inkoopstrategie Jeugdhulp Midden-Brabant 2022**
- **voorgestane inrichting toegang bij gemeente Heusden**

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Heusden (ASDH) is gevraagd advies te geven over de voorstellen voor Inkoopstrategie Jeugdhulp Midden-Brabant 2022 én over de voorgestane inrichting van de toegang bij de gemeente Heusden.

De voorbereiding om tot dit advies te komen betrof o.a. het bijwonen van een webinar/ radenavond in juni 2020, informatievoorziening en toelichting door de beleidsmedewerker Inkoop regio Hart van Brabant op de adviesvraag Inkoopstrategie Jeugdhulp 2022 in november 2020 en een aantal bijeenkomsten van afgevaardigden van de sociale adviesraden uit de regio Hart van Brabant met als doel te komen tot een regionaal advies over de inkoopstrategie Jeugdzorg.

Dit advies van de gezamenlijke adviesraden (het Regionaal Overleg Sociale Adviesraden = ROSA) is neergelegd bij de bestuurscommissie Jeugd van de Regio Hart van Brabant. De ASDH staat achter dit gezamenlijke advies.

Allereerst wil de ASDH benoemen dat er grote onduidelijkheid was over wat en hoe regionaal besproken en geadviseerd wordt en wat lokaal (in dit geval de gemeente Heusden). Vrijwel alle informatie moest regionaal worden ingewonnen, vanuit de gemeente was het zeer stil.

Er is door ons lange tijd uitgegaan van de stelling: eerst worden de zaken regionaal besproken en geadviseerd, pas later wordt dit op gemeente-nivo opgepakt en komt de gemeente met een verzoek om advies. Helaas betekende dit dat er in die hele periode amper uitwisseling van standpunten is geweest tussen de adviesraad ASDH en het College, maar ook dat wij als adviesraad een te afwachtende houding hebben aangenomen.

Pas sinds kort is duidelijk uitgesproken, tussen de wethouder van Steen en de adviesraad, hoe om te gaan met regionaal en lokaal: elkaar(!!) vanaf het begin op de hoogte houden. Voorgaande maakt overigens dat wij nu dit advies onder grote tijdsdruk moeten uitbrengen.

Hierna eerst ons advies t.a.v. de inkoopstrategie Jeugdhulp, daarna volgt ons advies over de voorgestane, en deels al in gang gezette, inrichting van de toegang.

Advies n.a.v. de voorstellen voor Inkoopstrategie Jeugdhulp Midden-Brabant 2022

Wij kunnen ons, op de hierna volgende opmerkingen na, volledig vinden in het in januari 2021 door ROSA uitgebrachte regionale advies "Advies Sociale adviesraden HvB - Inkoopstrategie Jeugd 2022" (zie bijlage).

Onze op- en aanmerkingen bij dit regionale advies:

- het valt ons op dat er zeer veel tijd, aandacht en kosten wordt besteed aan een inkoopstrategie en daarmee aan zaken als segmentering, kostenbeheersing, bekostiging, leveranciersmanagement, contractmanagement. Ook het aan meerdere organisaties uitleggen van deze voorgestane strategie heeft heel veel tijd maar ook geld gekost !! Samen komen tot een inkoopstrategie is noodzakelijk maar moet véél korter en efficiënter kunnen. Echter worden concrete doelstellingen nergens benoemd, kostenbesparing en -beheersing lijkt de hoofddoelstelling. **Concrete doelstellingen en streefgetallen t.a.v. die kostenbesparing maar ook t.a.v. kwaliteit en geleverde zorg ontbreken.**
- Wij zijn het eens met het streven om meer te 'normaliseren' maar zien ook in dat dit om een grote omwenteling vraagt.
De wens te 'normaliseren' vraagt om: lange adem, maatschappelijke discussie, discussie op landelijk niveau, draagvlak bij burgers en samenleving, zaak van lange termijn, schuivende panelen, effect niet op korte termijn.
Hierbij mag het burgerbelang en ook inbreng van de burger niet uit het oog worden verloren. **Normaliseren kan en mag niet alleen een bezuiniging zijn !.**
Ook de adviesraad wenst hierbij uitvoerig te worden betrokken.
- Wij vragen extra aandacht voor de inbreng maar ook voor de aanvullende opleiding van toegangs-medewerkers: hun taak wordt veel breder !
- De reactie van de regionale Bestuurscommissie Jeugd binnen Hart van Brabant op het regionaal uitgebrachte advies stelt ons niet gerust op het gebied van:
 - Voldoende en tijdige inbreng van toegangs-medewerkers , cliënten, burgers (dit voordat er tot aanbesteding wordt overgegaan)
 - Duidelijke concrete en meetbare doelstellingen.
 - Borging van kwaliteit van de geleverde zorg
 - Structurele en regelmatige monitoring en evaluaties (bv. om de 3 maanden)

Tussenfase voordat tot aanbesteding wordt overgegaan

Wij bevelen een tussenfase aan tussen inkoopstrategie en start aanbesteding.

In die tussenfase zouden dan onder meer moeten worden gedefinieerd:

- Concrete, meetbare doelstellingen
- Performance indicatoren voor
 - Criteria voor te contracteren instellingen
 - Kosten
 - Kwaliteit
 - Wachtlijsten/tijdigheid
 -

Advies t.a.v. inrichting toegang gemeente Heusden

De lokale ontwikkelingen m.b.t. kostenbeheersing en kwaliteitssturing zijn op 7 april j.l. in een speciale informatiebijeenkomst door wethouder Peter van Steen aan de adviesraad geschetst. Hierin vaart de gemeente Heusden voor de toegang regionaal gezien een eigen koers.

In de beleidsvoorbereidende fase waarin het proces zich nu bevindt, wil de adviesraad ASDH u het volgende advies geven:

Wij zijn positief over het gegeven dat Heusden nú al werkwijzen aanpast op basis van opgedane ervaringen. Ook zijn wij positief over:

- Het niet meteen verwijzen van een kind, maar eerst de volledige gezinssituatie integraal te beoordelen (door 'gezinsteam's') en van daaruit tot de best passende ondersteuning voor het gezin en/of het kind te komen: geen symptoombestrijding maar de oorzaak aanpakken. Dit zogenaamde 3D kijken, over de wetten WMO-Jeugd-Participatie heen, kan de kwaliteit van zorg alleen maar doen toenemen.
- Ook ondersteunen wij de werkwijze om eerst te beoordelen of oplossing/hulp kan worden geboden door het voorliggend veld en wijkteams vóór (als nog nodig) het inschakelen van mandaatmedewerkers en daarmee te denken aan specialistische hulp.
- Inzetten op breed aanbod van preventie en vroeg-signalering en de daarbij behorende scholing voor uitvoerenden van deze programma's.
- Het (meer) datagedreven werken.
- Ook de controle, na verwijzing door de huisarts, van de juiste keuze van de door de zorgverlener ingezette zorg (arrangement) zien wij als positief.

Wel maken wij ons zorg over/waarschuwen we voor

- Of het 'leerjaar 2021' (uit 'Eindrapport sturing sociaal domein gemeente Heusden') óók gebruikt wordt om het effect op de geleverde kwaliteit te zien.
- Aandacht voor kwaliteit:
Kwaliteit van geleverde zorg als eerste belang, dit gaat vóór kostenbeheersing/-reductie.
- Goede monitoring: structureel evalueren van beleid en het 'meten en weten van effecten' van beleid
- Data gedreven werken zonder tevoren duidelijke doelstellingen en streefgetallen vast te leggen en zonder nul-meting maakt dat de cijfers het beleid gaan bepalen i.p.v. het voorgestane beleid te ondersteunen.
- Goede communicatie, afstemming en geregelde evaluatie (vinger aan de pols) tussen de diverse betrokken velden als b.v. onderwijs, wijkteams, triage team, huisartsen.
- Kwaliteit van de triage medewerkers
- Heldere communicatie naar burgers in het algemeen en cliënten in het bijzonder over de gewijzigde aanpak.
- Duidelijkheid voor de cliënt/ jongeren/ouders waar klachten neergelegd kunnen worden. Klachten daarbij svp te zien als kansen om tot verbeteringen te komen.
- Aanbeveling om tussentijds met cliënten/jongeren/ouders te evalueren: verbetermanagement
 - Advies aan gemeente hierbij: zoek naar nieuwe vormen van uitvraag en onderzoek om erachter te komen hoe inwoners de voorzieningen en dienstverlening 'beleven'.

Graag ontvangen wij uw reactie voor 9 mei 2021. Dit in verband met gepland regionaal vervolg-overleg over dit onderwerp.

Vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Heusden

Jan van Loon, voorzitter

Drunen, 18 april 2021